

Miljödirektoratet
Ärendenummer: 2023/6279

Adesso BioProducts AB
Verkmästarvägen 10
444 32 Stenungsund

Stenungsund 2023-08-18

Bakgrund

Adesso BioProducts AB (tidigare Perstorp) tillverkar och marknadsför biodiesel. Vi är Skandinavien största och Norges enda producent av biodiesel/RME och driver två anläggningar; Fredrikstad med en kapacitet på 120 000 ton/år och Stenungsund (Sverige) med en kapacitet på 120 000 ton/år.

Anläggningen i Fredrikstad byggdes 2009 i en satsning på biodrivmedel för den norska marknaden och historiskt har vi haft en stor försäljning i Norge till:

- omsättningdiesel, RME för inblandning i fossilt inom omsättningspåbudet
- ren biodiesel/RME för användning i vanliga bussar och lastbilar som vill köra fossilfritt
- biobaserad fyringsolja, för bostäder och verksamheter som vill ställa om till förnybart utan att investera i nytt uppvärmningssystem

De senaste åren har lagstiftningen ändrats flera gånger med följden att försäljning inom Norge blivit omöjlig på område efter område:

- 2010 infördes veibruksavgift för biodrivmedel vilket ledde till att verksamheten så småningom stoppades,
- 2015 köpte Perstorp BioProducts fabriken och startade upp tillverkning igen. Samma år togs veibruksavgiften åter bort för rena biodrivmedel utanför omsättningspåbudet
- 2020 infördes full veibruksavgift ännu en gång för rena biodrivmedel och marknaden för detta avstannade därmed helt i Norge
- De senaste åren har ökande krav på andel avancerat som dubbelräknas medfört att omsättarna väljer att uppfylla mandatet med importerat dubbelräknat material (halva volymen) och konventionellt biodrivmedel producerat i Norge (RME) konkurreras ut
- Nuvarande förslag fortsätter på samma linje, dvs att klimatsmart konventionellt biodrivstoff av rapsolja utan ILUC-effekt konkurreras ut av dubbelräknad importerad produkt.

Vi menar att ett system som inkluderar B100-produkter i omsättningskvoten gynnar stora oljebolag som har sin bas i fossil försäljning. Systemet sätter ett absolut tak för hur mycket biodrivstoff som kan säljas och uppmuntrar till att subventionera B100-produkter och ta ut pris på omsättningsvolymen som de facto innehåller lägre halt av biodrivstoff.

- Norges totala användning av biodrivstoff hålls nere
- både Adesso och nya projekt inom biodrivstoff motverkas
- import från USA uppmuntras på bekostnad av norska jobb

Direkta synpunkter på nu aktuella förslaget

Omsättningskrav på biodrivstoff till vägtrafik ökas från 17% till 19% samtidigt som delkrav på avancerat ökas från 12,5% till 14,5%

Vi menar att ökat biomandat i grunden är positivt men borde kombineras med slopad veibruksavgift för rena biodrivmedel.

Ett ökat omsättningskrav kommer öka andelen biodrivstoff och bidra till utfasning av fossilt vilket i grunden är positivt. Dock sätter ett omsättningsmandat fortfarande ett tak för användning av förnybart och premierar oljebolag med stor fossil försäljning samtidigt som aktörer och slutbrukare som vill gå före och köra på helt förnybart i praktiken hindras av det tak som mandatet sätter i kombination med att rent biodrivstoff belastas med full veibruksavgift.

Dubbelräkning skapar fortsatt osäkerhet kring faktisk mängd biodrivmedel och borde även tas bort utanför mandatet. Dubbelräkning gör övergången till förnybart svårare att förstå och det är dessutom ingen fördel för klimatet då konventionellt har nästan lika bra klimatnytta trots att hela tillverkningskedjan räknas. Dubbelräkning medför också att avancerat konkurrerar ut konventionellt biodrivmedel.

Delkrav på biodrivstoff i bensin slopas

Även fossil bensin kan och bör fasas ut med hjälp av förnybara komponenter.

Den här åtgärden minskar den totala volymen biodrivstoff på den norska marknaden och är ett steg i fel riktning för det gröna skiftet. Detta samtidigt som produktstandarden för bensin på EU-nivå och globalt utvecklas mot större inblandning av fossilfria komponenter. Argumentet att förnybara komponenter i bensin inte behövs då risken för ILUC är låg är obegripligt och gynnar inte klimatet.

Förslag på olika nivå av avancerat biodrivstoff från råvaror på den sk A-listan

Vi menar att alla hållbara förnybara råvaror bör ha samma förutsättningar i lagstiftningen.

Alla förnybara och hållbara råvaror som är tekniskt och ekonomiskt lämpliga att använda för tillverkning av biodrivstoff kommer att användas. Den här typen av särskilda kvoter för specifika råvaror leder i förlängningen till högre ekonomiskt värde och ökad risk för svindel och det är därmed stor risk att vi kommer se samma utveckling för A-råvaror som för B-råvaror.

Generella synpunkter

Dubbeltelling bör ersättas med reduktionstalskompensation

Vi noterar att dubbeltellingsprincipen härstammar ur RED-direktivets upprinnelse när konventionella drivmedels klimatnytta som defaultvärde sattes till 35 %, och s.k. avancerade uppfattades som dubbelt så bra. Idag har vår RME en klimatnytta på över 70 %, samtidig som "avancerade" kan ligga runt 80 %. Det säger sig själv att det är en dålig idé att ersätta en m3 RME med en halv m3 sådan produkt.

ILUC gäller inte rapsoljebaserad biodiesel

I Konsekvensutredningen fastslås att konventionella biodrivmedel framställs av råvaror med risk för ILUC medan samma risk inte finns för avancerat biodrivmedel, framställt av råvaror från listan i bilaga V, i Produktforskriften. Detta är en grov generalisering då man i dokumentationen kring RED II konstaterar att det endast är palmolja (och evt soljaolja) som kan tillskrivas ILUC-risk. För rapsolja, som är en vanlig råvara för konventionellbiodiesel, är slutsatsen att någon ILUC-risk inte föreligger. Därför borde inte rapsbaserad biodiesel straffas i norsk lagstiftning.

Rena biodrivstoff till veibruk, off-road och fyring bör vara utan avgift

Genom att hålla marknaden för rena biodrivstoff utanför omsättningskvoten skapas en större volym för biodrivstoff som drivs av drivstoffanvändare som vill gå före och skapa klimatnytta i sin verksamhet samtidigt som det finns incitament att tillverka biodrivstoff i Norge.

Med enbart en omsättningskvot måste allt biodrivstoff tillhandahållas av företag med en stor fossil baslast, och alla producenter för försöka bli underleverantörer i konkurrens med utländsk import

Med vänliga hälsningar

Adesso BioProducts AS/AB

Lars Lind, Daglig Leder